Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (четвърти състав)

20 декември 2017 година*

„Обжалване — Държавни помощи — Цифрова телевизия — Помощ за въвеждане на цифрова наземна телевизия в отдалечени и слабо урбанизирани райони — Субсидия в полза на операторите на платформи за цифрова наземна телевизия — Решение, с което мерките за помощи се обявяват отчасти за несъвместими с вътрешния пазар — Понятие „държавна помощ“ — Предимство — Услуга от общ икономически интерес — Определяне — Свобода на преценка на държавите членки“

По дело C-70/16 P

с предмет жалба на основание член 56 от Статута на Съда на Европейския съюз, подадена на 5 февруари 2016 г.,

Communidad Autónoma de Galicia

Redes de Telecomunicación Galegas Retegal SA (Retegal), установено в Сантяго де Компостела (Испания),

за които се явяват F. J. García Martínez и B. Pérez Conde, abogados,

жалбоподатели,

като другите страни в производството са:

Европейска комисия, за която се явяват P. Němečková, É. Gippini Fournier и B. Stromsky, в качеството на представители,

ответник в първоинстанционното производство,

SES Astra SA, установено в Бецдорф (Люксембург), за което се явяват F. González Díaz и V. Romero Algarra, abogados, и F. Salerno, адвокат,

встъпила страна в първоинстанционното производство,

СЪДЪТ (четвърти състав),

състоящ се от: T. von Danwitz, председател на състава, C. Vajda, E. Juhász, K. Jürimäe (докладчик) и C. Lycourgos, съдии,

генерален адвокат: M. Wathelet,

секретар: A. Calot Escobar,

* Език на производството: испански.

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 7 септември 2017 г.,

постанови настоящото

Решение

1 С жалбите си Comunidad Autónoma de Galicia (Автономна област Галисия, Испания) и Redes de Telecomunicación Galegas Retegal SA (Retegal) искат отмяната на решението на Общия съд на Европейския съюз от 26 ноември 2015 г., Comunidad Autónoma de Galicia и Retegal/Комисия (T-463/13 и T-464/13, наричано по-нататък „обжалваното съдебно решение“, непубликувано, EU:T:2015:901), с което той е отхвърлил жалбата за отмяна на Решение 2014/489/ЕС на Комисията от 19 юни 2013 г. относно държавна помощ SA.28599 (C 23/10 (ex NN 36/10, ex CP 163/09), приведена в действие от Кралство Испания за въвеждане на цифрова наземна телевизия в отдалечени и слабо урбанизирани райони (извън Кастилия Ла Манча) (ОВ L 217, 2014 г., стр. 52, наричано по-нататък „спорното решение“).

Обстоятелства, предхождащи спора и спорното решение

2 Обстоятелствата в основата на спора са изложени от Общия съд в точки 1—22 от обжалваното съдебно решение. За нуждите на настоящото производство те могат да бъдат обобщени по следния начин.

3 Настоящото дело се отнася до поредица от мерки, приети от испанските органи мерки в рамките на прехода от аналогово към цифрово телевизионно разпространение в Испания, за цялата територия на Испания с изключение на Comunidad Autónoma de Castilla-La-Mancha (автономна област Кастилия Ла Манча, Испания) (наричани по-нататък „разглежданата мярка“).

4 Кралство Испания приема правната уредба за насърчаване на процеса на преход от аналогово към цифрово телевизионно разпространение по-конкретно като обнародва Ley 10/2005 de Medidas Urgentes para el Impulso de la Televisión Digital Terrestre, de Liberalización de la Televisión por Cable y de Fomento del Pluralismo (Закон 10/2005 за приемане на спешни мерки за развитието на наземната цифрова телевизия, за либерализирането на кабелната телевизия и за поощряване на плурализма) от 14 юни 2005 г. (BOE № 142 от 15 юни 2005 г., стр. 20562) и Real Decreto 944/2005 por el que se aprueba el Plan técnico nacional de la televisión digital terrestre (Кралски указ 944/2005 за одобряване на националния технически план в полза на цифровата наземна телевизия) от 29 юли 2005 г. (BOE № 181 от 30 юли 2005 г., стр. 27006). Този кралски декрет предвижда задължение за националните частни и обществени телевизионни оператори да гарантират, че съответно 96 % и 98 % от населението ще получава цифрова наземна телевизия (ЦНТ).

5 За да позволят прехода от аналогово телевизионно разпространение към ЦНТ, испанските власти разделят испанската територия на три отделни зони, наименувани съответно „зона I“, „зона II“ и „зона III“. Разглежданата в настоящото дело зона II включва слабо урбанизирани и отдалечени райони, обхващащи 2,5 % от испанското население. В тази зона телевизионните оператори не са инвестирали в цифровизацията поради липсата на интерес, вследствие на което испанските органи са предвидили публично финансиране.

6 През септември 2007 г. Consejo de Ministros (Министерски съвет, Испания) приема национален план в полза на преминаването към ЦНТ, целта на който е посредством услугата за ЦНТ да се постигне покритие спрямо испанското население, аналогично на покритието чрез аналоговата телевизия през 2007 г., а именно повече от 98 % от това население и цялото или почти цялото население в Баската автономна област и автономните области Каталония и Навара (Испания).

7 За да се постигнат определените за ЦНТ цели за покритие, испанските органи предвиждат да се отпусне публично финансиране, по-конкретно с оглед на подкрепата на процеса на наземна цифровизация в зона II, и по-специално във вътрешността на районите на автономните области, разположени в тази зона.

8 През февруари 2008 г. Ministerio de Industria, Turismo y Comercio (Министерство на промишлеността, туризма и търговията, Испания) (наричано по-нататък „МПТТ“) приема решение с цел подобряване на далекосъобщителните инфраструктури и определяне на критерии, както и разпределение на финансирането за действията, насочени към развитие на информационното общество в рамките на план, наречен „Avanza“. Одобреният по силата на това решение бюджет е отпуснат отчасти за цифровизацията на телевизията в зона II.

9 Цифровизацията ѝ е проведена между юли и ноември 2008 г. Впоследствие МПТТ превежда средства на автономните области, които се задължават да поемат останалите разходи по операцията със свои собствени бюджетни средства.

10 През октомври 2008 г. Министерският съвет решава да отпусне допълнителни средства, за да разшири и допълни покритието на ЦНТ в рамките на проектите за преход, които е трябвало да бъдат приложени през първото шестмесечие на 2009 г.

11 По-нататък автономните области започват процеса на разширяване на ЦНТ. За тази цел те организират процедури за възлагане на обществени поръчки или поверяват разширяването на частни предприятия. В някои случаи автономните области отправят искане до общините да поемат посочената дейност по разширяване.

12 На 18 май 2009 г. в Европейска комисия е постъпила жалба от SES Astra SA, отнасяща се до схема за държавни помощи, предоставени от Кралство Испания в полза на прехода от аналогово телевизионно разпространение към ЦНТ в зона II. Според SES Astra тази схема представлява помощ, за която не е отправено уведомление и която може да доведе до нарушаване на конкуренцията между платформите за наземно и сателитно телевизионно разпространение.

13 С писмо от 29 септември 2010 г. Комисията уведомява Кралство Испания за решението си да открие процедурата, предвидена в член 108, параграф 2 ДФЕС, за въпросната схема за помощи за цялата територия на Испания с изключение на автономната област Кастилия Ла-Манча, за която е открита отделна процедура.

14 Впоследствие Комисията приема спорното решение, като в член 1 от разпоредителната му част обявява, че държавната помощ, предоставена на операторите на наземната телевизионна платформа за разгръщане, поддръжка и експлоатация на мрежата за ЦНТ в зона II, е приложена неправомерно в нарушение на член 108, параграф 3 от ДФЕС и че е несъвместима с вътрешния пазар, с изключение на помощта, която е предоставена в съответствие с критерия за технологична неутралност. В член 3 от разпоредителната част на това решение се разпорежда възстановяването на несъвместимата помощ от операторите на ЦНТ, независимо дали те са получили помощта пряко или по косвен път.

15 В мотивите на спорното решение Комисията приема, на първо място, че различните актове, приети на централно равнище, и сключените споразумения между МПТТ и автономните области представляват основата на схемата за помощи за разширяването на ЦНТ в зона II. На практика автономните области са прилагали насоките, дадени от испанското правителство относно разширяването на ЦНТ.

16 На второ място, Комисията установява, че разглежданата мярка трябва да се счита за държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС. В това отношение Комисията отбелязва по-конкретно че испанските органи са представили единствено случая с Баската автономна област, за да се позоват на липсата на държавна помощ съгласно условията, изведени от Съда в решение от 24 юли 2003 г., Altmark Trans и Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, наричано по-нататък „решението Altmark“, EU:C:2003:415). Според Комисията обаче не е изпълнено първото условие по това решение (наричано по-нататък „първото условие по решение Altmark“), съгласно което, от една страна, предприятието получател трябва да е действително натоварено с изпълнението на задължения за обществена услуга, и от друга страна, тези задължения трябва да бъдат ясно определени. Освен това при липсата на гаранция за най-ниската за посочената автономна област цена, не било изпълнено четвъртото условие по посоченото решение.

17 На трето място, Комисията приема, че разглежданата мярка не може да се счита за държавна помощ, съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) ДФЕС, независимо че тази мярка е насочена към постигане на ясно определена цел от общ интерес и че е налице неефективност на съответния пазар. Според нея, след като посочената мярка не е съобразена с принципа на технологична неутралност, тя не е пропорционална и не е подходящ инструмент за осигуряване на покритие на свободно приеманите канали за жителите на зона II.

18 На четвърто място, Комисията приема, че при липсата на достатъчно точно определяне на експлоатацията на наземна платформа като обществена услуга, разглежданата мярка не може да бъде обоснована по член 106, параграф 2 ДФЕС.

Производството пред Общия съд и обжалваното съдебно решение

19 С жалби, подадени в секретариата на Общия съд на 30 август 2013 г., жалбоподателите искат отмяна на спорното решение.

20 След изслушване на страните, с определение от 9 февруари 2015 г. Общият съд решава да съедини делата за целите на устната фаза на производството и на съдебното решение.

21 В подкрепа на исканията си жалбоподателите изтъкват четири основания. Първото основание е изведено от нарушение на член 107, параграф 1 ДФЕС. Останалите са повдигнати при условията на евентуалност. Второто и третото основание се отнасят до съвместимостта на разглежданата помощ с вътрешния пазар. Тези основания са изведени от неизпълнение на условията за получаване на разрешение, посочени в член 106, параграф 2 ДФЕС и член 107, параграф 3, буква в) ДФЕС. С четвъртото си основание жалбоподателите поддържат, че Комисията неправилно е квалифицирала Retegal като „получател на незаконна държавна помощ“.

22 С обжалваното съдебно решение Общият съд отхвърля всички основания по същество, а оттам и жалбите в тяхната цялост.

Искания на страните

23 С жалбата си жалбоподателите искат от Съда:

– да отмени обжалваното решение,

– да се произнесе окончателно по жалбите пред Общия съд за отмяна и да отмени спорното решение, и

– да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

24 Комисията и SES Astra искат от Съда да отхвърли жалбата и да осъди жалбоподателите да заплатят съдебните разноски.

По жалбата

25 В подкрепа на жалбата си жалбоподателите изтъкват четири основания. Първото основание е изведено от грешка при прилагане на правото, тъй като Общият съд не е постановил частична отмяна на спорното решение, въпреки че е уважил четвъртото основание на жалбоподателите за отмяна, изведено от грешка в преценката, що се отнася до квалифицирането на Retegal като получател на незаконна помощ. Второто основание е изведено от нарушение на член 107, параграф 1 ДФЕС, тъй като Общият съд е приел, че са изпълнени условията, които се изискват, за да се квалифицира разглежданата мярка като държавна помощ. Третото основание е изведено от нарушение на задължението за мотивиране и на член 107, параграф 1 ДФЕС, тъй като Общият съд неправилно стигнал до извода, че посочената мярка има селективен характер. Четвъртото основание е изведено от грешка при прилагане на правото, допусната при тълкуването на член 14 ДФЕС, член 106, параграф 2 ДФЕС и Протокол № 26 относно услугите от общ интерес.

По първото основание

Доводи на страните

26 С първото си основание жалбоподателите поддържат, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, тъй като въз основа на анализа си на четвъртото им основание за отмяна е трябвало да уважи частично жалбите им съгласно изискванията на член 264 ДФЕС.

27 Първо, жалбоподателите твърдят, че както самият Общ съд е признал в точка 160 от обжалваното съдебно решение, разпоредителната част на решението на Комисията трябва да се тълкува с оглед на съображенията на това решение. Те отбелязват, че несъмнено в разпоредителната част на спорното решение не са изрично посочени поименно получателите, нито размерът на помощта. Все пак препращането в разпоредителната част към раздел 6.2 от това решение, а оттук и към съображения 193 и 194 от него, лишавало от правно действие констатациите, съдържащи се в точки 149—163 от обжалваното съдебно решение.

28 Второ, според жалбоподателите с оглед на членове 13 и 14 от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 година за установяване на подробни правила за прилагането на член [108 ДФЕС] (ОВ L 83, 1999 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 41), Общият съд нямал основание да приеме в точка 153 от обжалваното съдебно решение, че съображения 193 и 194 от спорното решение се ограничавали до това да предоставят информацията, необходима за възстановяването на разглежданата незаконна помощ.

29 Трето, макар да е приел в обжалваното съдебно решение, че съображенията на спорното решение, в които Комисията е идентифицирала получателите и размера на подлежащата на възстановяване помощ, не следва да пораждат никакви последици, Общият съд е допуснал грешка, като е пропуснал да отрази този извод в диспозитива на посоченото съдебно решение.

30 Четвърто, жалбоподателите смятат, че вследствие на този пропуск испанските органи не са били в състояние в рамките на процедурата по възстановяване на разглежданата незаконна помощ да преценят обхвата на спорното решение, противно на това, което изисква по-специално принципът на правна сигурност.

31 Комисията поддържа, че това първо основание почива на неправилен прочит на обжалваното съдебно решение, като се има предвид, че противно на твърдението на жалбоподателите, с това съдебно решение не е уважен нито един от доводите, които те са изтъкнали в първоинстанционното производство.

32 SES Astra счита, че първото основание е явно недопустимо, тъй като е насочено в действителност към оспорване на фактическата преценка, направена от Общия съд.

Съображения на Съда

33 С първото си основание жалбоподателите твърдят по същество, че мотивите на обжалваното съдебно решение, с които Общият съд е уважил четвъртото им основание за отмяна, изведено от грешка в преценката при квалифицирането на Retegal като получател на разглежданата незаконна помощ, е трябвало да доведат до частичната отмяна на спорното решение.

34 Доколкото доводът на жалбоподателите се отнася до наличието на твърдяна несъгласуваност между мотивите и диспозитива на обжалваното съдебно решение, следва да се отхвърли доводът на SES Astra относно недопустимостта на това основание.

35 По същество посоченото основание почива на явно погрешен прочит на обжалваното съдебно решение.

36 Всъщност от точки 151 и 160 от това съдебно решение става ясно, че противно на поддържаното от жалбоподателите, Общият съд не е уважил четвъртото им основание за отмяна, а го е отхвърлил като неотносимо.

37 В това отношение от точка 153 от обжалваното съдебно решение следва, че Общият съд е отговорил по-конкретно на доводите на жалбоподателите, като е припомнил, че в съображения 189—195 от спорното решение, намиращи се в точка 6.2 от същото, Комисията се е ограничила само до това да даде информация на Кралство Испания относно получателите на разглежданата помощ, за да може тази държава членка да изпълни задълженията си за възстановяване и предоставяне на информация, предвидени в членове 3 и 4 от посоченото спорно решение.

38 Освен това Общият съд е уточнил в тази точка, че доколкото Комисията е приела в съображение 193 от спорното решение, от една страна, че положението в Галисия е от категорията на схемите на помощи, при която разширяването на мрежата е поверено на публично предприятие, извършващо дейност на оператор на мрежа, и от друга страна, че Retegal е получател на разглежданата помощ в тази автономна област, тези съображения представляват предварителна оценка на етапа на приемането на това решение относно преценката на законосъобразността на разглежданата схема за помощи. Всъщност той е приел, че тези съображения не представляват вземане на отношение, имащо правнообвързващ

характер относно положението в Галисия и квалифицирането на Retegal като получател на помощта, тъй като съгласно съображение 189 от спорното решение това положение подлежи на оценка от испанските органи.

39 Така в точка 160 от обжалваното съдебно решение Общият съд е стигнал до извода, че в рамките на посоченото в член 4 от спорното решение възстановяване на спорната помощ Кралство Испания следва да определи дали предвид обстоятелствата, упоменати в членове 1 и 3 от същото спорно решение, тълкувани с оглед на съображения 185 и 186 от същото, задължението за възстановяване не се отнася до разглежданата помощ в Галисия. Ето защо, доколкото жалбоподателите твърдят по същество, че Комисията е направила погрешни констатации, що се отнася до подлежащата на възстановяване помощ в Галисия, Общият съд е приел, че този довод е неотносим.

40 Следователно първото правно основание трябва да се отхвърли като явно необосновано.

По второто основание

Доводи на страните

41 С второто си основание жалбоподателите упрекват Общия съд, че не се е съобразил с обхвата на контрола, който трябва да упражни в съответствие с практиката на Съда и на Общия съд, тъй като въз основа на точки 57, 61 и 79 от обжалваното съдебно решение е потвърдил квалификацията на разглежданата мярка като държавна помощ. В това отношение те твърдят, че Общият съд не е проверил дали фактите, на които се позовава Комисията, са установени точно, нито е взел предвид доказателствата, които са представили пред него, по-конкретно относно икономическото естество на разглежданата дейност.

42 Първо, Общият съд направил явно неправилно описание на разглежданата дейност в Галисия, като в точка 61 от обжалваното съдебно решение приел по-конкретно че търговската експлоатация на мрежата на ЦНТ била възможна, въпреки че жалбоподателите доказали в първоинстанционното производство, че случаят не бил такъв поради техническите характеристики и равнището на оборудването на посочената мрежа, както и предвид приложимата правна уредба. Това довело до изопачаване на релевантните в случая факти и до нарушаване на съдебната практика относно обхвата на съдебния контрол в областта на държавните помощи.

43 Второ, като не взел предвид в обжалваното съдебно решение факта, че липсвала търговска експлоатация на разглежданата мрежа и че последната не била пригодена за такава експлоатация, Общият съд не упражнил пълен контрол по въпроса дали разглежданата мярка попада в приложното поле на член 107, параграф 1 ДФЕС. Всъщност според националната правна уредба услугата по поддръжка за разпространението на ЦНТ била предоставяна изключително от общините в сътрудничество с автономните области. Предоставянето на тази услуга било възможно само в зоните, в които нямало никакво покритие на ЦНТ, при това без насрещна финансова престация. Тази услуга изобщо не водела до нарушение на конкуренцията и била квалифицирана като обществена услуга в националното право.

44 Трето, Общият съд изопачил националното право, и в частност дванадесетата допълнителна разпоредба от Кралски указ 944/2005, като приел в точка 79 от обжалваното съдебно решение, че било възможно разглежданата мрежа да се използва за предоставянето на услуги, различни от ЦНТ, въпреки че от националното право следвало ясно, че тази мрежа можела да се използва само за ЦНТ.

45 Комисията и SES Astra считат, че това основание е недопустимо. От една страна, то било насочено към оспорване на направената от Общия съд фактическа преценка. От друга страна, то се свеждало до възпроизвеждане на вече представени пред Общия съд доводи.

Съображения на Съда

46 Второто основание на жалбоподателите се отнася до твърдяната неправилна преценка от страна на Общия съд, съдържаща се в точки 57, 61 и 79 от обжалваното съдебно решение, що се отнася до икономическото естество на разглежданата дейност в Галисия. Въз основа на тази преценка Общият съд допуснал грешка при прилагане на правото, като квалифицирал разглежданата мярка като „държавна помощ“ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС.

47 Както следва от член 256, параграф 1, втора алинея ДФЕС и от член 58, първа алинея от Статута на Съда на Европейския съюз, че обжалването е ограничено само до правните въпроси. Поради това единствено Общият съд е компетентен да установява относимите факти, както и да преценява доказателствата. Следователно преценката на тези факти и доказателства, освен в случай на тяхното изопачаване, не представлява правен въпрос, който в това си качество да подлежи на контрол от Съда при обжалване (вж. по-специално определение от 21 април 2016 г., Dansk Automat Brancheforening/Комисия, C-563/14 P, непубликувано, EU:C:2016:303, т. 26 и цитираната съдебна практика).

48 Освен това по силата на същите разпоредби и на член 168, параграф 1, буква г) от Процедурния правилник на Съда следва, че жалбата трябва точно да посочва пороците на решението, чиято отмяна се иска, както и правните доводи, с които конкретно се подкрепя такова искане. Жалбата, която не съдържа доводи, насочени към установяване на грешка при прилагане на правото, която опорочава обжалваното съдебно решение, а само възпроизвежда буквално вече изложени пред Общия съд основания и доводи, включително тези, които се основават на изрично отхвърлени от тази юрисдикция факти, не отговаря на произтичащите от посочените разпоредби изисквания за мотивиране. Всъщност подобна жалба представлява в действителност просто искане за преразглеждане на представената пред Общия съд искова молба или жалба, което е извън компетентността на Съда (вж. по-специално определение от 21 април 2016 г., Dansk Automat Brancheforening/Комисия, C-563/14 P, непубликувано, EU:C:2016:303, т. 27 и цитираната съдебна практика).

49 На първо място, следва да се отбележи, че настоящото основание на жалбоподателите, възпроизвеждащо по същество същите доводи, които са повдигнати пред Общия съд, главно е насочено именно към това да се оспорят фактическите констатации и преценки, които последният е направил при разглеждането на първата и втората част на първото основание за отмяна. По този начин те в действителност се стремят да постигнат преразглеждане на фактите и доказателствата, които са представили в първоинстанционното производство, за да докажат, от една страна, че извършваната от Автономна област Галисия дейност попада в рамките на упражняването на властнически правомощия, а не на икономическа дейност, и от друга страна, че разглежданата мярка не предполага никакво прехвърляне на ресурси.

50 На второ място, относно твърдяното изопачаване на фактите и на националното право, на което се позовават жалбоподателите, последните трябва в съответствие с разпоредбите, припомнени в точка 47 от настоящото решение, да посочат точно елементите, които са изопачени от Общия съд, и да докажат грешките в анализа му, които в рамките на извършената от него преценка са го довели до това изопачаване. От друга страна, съгласно постоянната практика на Съда изопачаването трябва ясно да личи от доказателствата по делото, без да е необходимо да се прибягва до нова преценка на фактите и на доказателствата (вж. в този смисъл решение от 30 ноември 2016 г., Комисия/Франция и Orange, C-486/15 P, EU:C:2016:912, т. 99 и цитираната съдебна практика).

51 Ето защо веднага трябва да бъдат отхвърлени доводите, изведени от изопачаването на фактите, тъй като в изложените от жалбоподателите съображения не се съдържат доказателства, от които да следва очевидно, че Общият съд е допуснал подобно изопачаване.

52 При това положение второто основание трябва да бъде отхвърлено като недопустимо.

По третото основание

Доводи на страните

53 С третото си основание жалбоподателите упрекват Общия съд, че не изпълнил задължението си за мотивиране и че е допуснал грешка в преценката, като в точка 85 от обжалваното съдебно решение е потвърдил съображение 113 от спорното решение, що се отнася до селективния характер на помощта.

54 Според тях Общият съд не посочва до каква степен положението в общините на Галисия от зона II, а именно тези, които използват наземната технология, е съпоставимо с това на общините, в които се използват други технологии, каквато е сателитната технология. Впрочем проверката за съпоставимостта на положението представлявала необходима предпоставка за установяването на селективния характер на помощта.

55 Комисията е на мнение, че това основание е неотносимо и изобщо не е подкрепено с доказателства. Тя поддържа, че ако мярка, която не е с общ характер, се прилага изключително за един сектор на дейност или за предприятията от дадена географска зона, условието за селективност е изпълнено. В случая, дори да се приеме, че помощта е била предоставена при спазване на принципа на технологична неутралност, тя оставала селективна мярка, тъй като се прилагала за един сектор на дейност, а именно сектора на телевизионното разпространение, я не за всички икономически оператори.

56 SES Astra поддържа, че това основание е явно недопустимо и че във всеки случай трябва да се отхвърли по същество.

Съображения на Съда

57 С третото си основание жалбоподателите оспорват точка 85 от обжалваното съдебно решение, тъй като в нея е потвърден анализът на Комисията относно селективния характер на разглежданата мярка.

58 Условието за селективността на предимството е съставна част от понятието „държавна помощ“ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС, тъй като последният забранява помощите чрез поставяне „в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки“. От постоянната практика на Съда следва, че с това условие се изисква да се установи дали в рамките на съответния правопорядък една национална мярка може да постави в по-благоприятно положение „определени предприятия или производството на някои стоки“ спрямо други, които се оказват, от гледна точка на преследваните от споменатия правопорядък цели, в сходно фактическо и правно положение (решение от 21 декември 2016 г., Комисия/Hansestadt Lübeck, C-524/14 P, EU:C:2016:971, т. 41 и цитираната съдебна практика).

59 Освен това следва да се припомни, че извършената от Общия съд преценка по въпроса дали мотивите са достатъчни подлежи на контрол от Съда в производството по обжалване (решения от 28 юни 2005 г., Dansk Rørindustri и др./Комисия, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P—C-208/02 P и C-213/02 P, EU:C:2005:408, т. 453 и от 26 юли 2017 г., Съвет/Hamas,

C-79/15 P, EU:C:2017:584, т. 51 и цитираната съдебна практика). В това отношение изискванията от член 296 ДФЕС мотиви трябва да са съобразени с естеството на съответния акт и трябва по ясен и недвусмислен начин да излагат съображенията на институцията, която издава акта, така че да дадат възможност на заинтересованите лица да се запознаят с основанията за взетата мярка, а на компетентната юрисдикция — да упражни своя контрол (решение от 8 март 2017 г., Viasat Broadcasting UK/Комисия, C-660/15 P, EU:C:2017:178, т. 43 и цитираната съдебна практика). Относно разглеждането на условието за селективността на мярка за помощ, Съдът е приел, че това разглеждане трябва да бъде мотивирано в достатъчна степен, за да даде възможност за пълен съдебен контрол, по-специално относно съпоставимостта на положението на операторите, ползващи се от мярката, с това на изключените от нейното ползване оператори (решение от 21 декември 2016 г., Комисия/World Duty Free Group SA и др., C-20/15 P и C-21/15 P, EU:C:2016:981, т. 94).

60 В случая в точка 86 от обжалваното съдебно решение Общият съд е отговорил на довода на жалбоподателите в първоинстанционното производство, че мотивите относно селективния характер на разглежданата мярка, съдържащи се в съображение 113 от спорното решение, са непълни. Общият съд не е приел този довод, тъй като в същите мотиви се посочва, че от тази мярка се ползвал само секторът на телевизионното разпространение, като в този сектор посочената мярка се отнасяла само до предприятията, които извършват дейност на пазара на наземната платформа.

61 Това съображение на Общия съд е опорочено от грешка при прилагане на правото. Всъщност мотивите на спорното решение, както впрочем и тези на обжалваното съдебно решение, не съдържат никаква индиция, позволяваща да се разбере по какви причини следва да се смята, че предприятията, извършващи дейност в сектора на телевизионното разпространение, се намират във фактическо и правно положение, което е съпоставимо с това на предприятията, извършващи дейност в други сектори, или че използващите наземната технология предприятия се намират в подобно положение в сравнение с предприятията, използващи други технологии. Доводът на Комисията, че в това отношение не са необходими мотиви, тъй като условието за селективност било автоматично изпълнено, ако съответната мярка се прилага изключително за един сектор на дейност или за предприятията от дадена географска зона, не може да бъде приет. Всъщност Съдът се е произнесъл, че мярка, от която се ползва само даден сектор на дейност или част от предприятията в този сектор, не е по необходимост селективна. Действително тя има селективен характер само ако в рамките на даден правен режим води до създаване на предимство за определени предприятия по отношение на други предприятия от други или от същия сектор, които се намират в сходно фактическо и правно положение с оглед на преследваната с този правен режим цел (решение от 21 декември 2016 г., Комисия/Hansestadt Lübeck, C-524/14 P, EU:C:2016:971, т. 58).

62 Подобна липса на мотиви представлява съществено процесуално нарушение и възпрепятства упражняването на контрол от съда на Съюза.

63 При тези обстоятелства третото основание следва да бъде уважено.

По четвъртото основание

64 С четвъртото си основание жалбоподателите изтъкват грешка при прилагане на правото, допусната при тълкуването на член 14 ДФЕС, член 106, параграф 2 ДФЕС и Протокол № 26 относно услугите от общ интерес. Това основание е разделено на три части:

По първата част

– Доводи на страните

65 Първата част от настоящото основание е изведена от грешка при прилагане на правото, що се отнася до правото на преценка на държавите членки при определяне на разглежданата услуга от общ икономически интерес (УОИИ).

66 Жалбоподателите смятат, че Общият съд е допуснал тази грешка при прилагане на правото в точки 99, 101 и 111 от обжалваното съдебно решение, когато е приел, че експлоатацията на наземната мрежа не е определена като УОИИ по смисъла на първото условие по решение Altmark. В това отношение те твърдят, че Общият съд се е ограничил до това да изключи по принцип възможността тази експлоатация да бъде определена като УОИИ, без да анализира конкретните обстоятелства, характеризиращи съществуващата в зона II инфраструктура, и по-специално дали е била възможна търговската ѝ експлоатация.

67 Според жалбоподателите Общият съд се е ограничил до това да разгледа в точки 100—105 от обжалваното съдебно решение националните закони за далекосъобщенията, без да вземе предвид обстоятелството, че в съответствие с практиката на Съда и на Общия съд задачата за обществена услуга е определена чрез различни последователни официални актове, и по специално дванадесетата допълнителна разпоредба от Кралски указ 944/2005, който урежда намесата на регионалните и местните органи при предоставянето на обществената услуга, както и споразуменията за сътрудничество, сключени между държавата, Автономна област Галисия и общините на Галисия. Така Общият съд допуснал грешка, що се отнася до действителното естество на разглежданата услуга.

68 Общият съд неправилно се ограничил до констатацията, че експлоатацията на наземната мрежа не е определена в националното право като обществена услуга, без да вземе предвид конкретните обстоятелства, характеризиращи съществуващата в зона II на Галисия инфраструктура. Освен това жалбоподателите подчертават, че що се отнася до образуванията, на които е възложена задачата за обществена услуга, националното право ясно уточнява, че тя е поверена на общините в сътрудничество с Автономна област Галисия. Накрая, що се отнася до въпроса дали задълженията за обществена услуга наистина са определени в националното право, жалбоподателите твърдят, че дванадесетата допълнителна разпоредба от Кралски декрет 944/2005 уточнява, че услугата, чието предоставяне е възложено на териториалните администрации, е разпространяването на ЦНТ до техните жители при условията, определени в националната правна уредба.

69 По този начин Общият съд нарушил дискреционната власт и свободата на преценка, с която разполагат държавите членки при определяне на УОИИ.

70 Комисията и SES Astra считат, че доводите, развити в подкрепа на тази част от основанието, са отчасти недопустими и отчасти неотносими.

– Съображения на Съда

71 С първата част от четвъртото си основание жалбоподателите по същество упрекват Общия съд за това, че е допуснал няколко грешки при прилагане на националното право, вследствие на което не е отчел наличието на ясно определяне в националното право на услугата по поддръжка за разпространението на ЦНТ като обществена услуга по смисъла на решение от 24 юли 2003 г., Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415).

72 Следва да се припомни, че съгласно постоянната практика на Съда, цитирана в точка 50 от настоящото решение, що се отнася до проверката в производство по обжалване на преценката на Общия съд на националното право, Съдът е компетентен единствено да провери дали това право е било изопачено. В това отношение изопачаването трябва ясно да личи от доказателствата по делото, без да е необходимо да се прибягва до нова преценка на фактите и на доказателствата.

73 В случая в точка 99 от обжалваното съдебно решение Общият съд е отхвърлил довода на жалбоподателите, че Комисията неправилно е приела, че при липсата на ясно определяне на услугата за експлоатация на наземната мрежа като обществена услуга не е изпълнено първото условие по решение Altmark. От точка 98 от обжалваното съдебно решение е видно, че този довод се основава главно на факта, че испанската телевизия и услугата по поддръжка за телевизионно разпространение са обществени услуги по силата на испанското законодателство.

74 Налага се обаче изводът, че под предлог че упрекват Общия съд за допуснати от него няколко грешки при прилагане на правото при извършената от него преценка на посоченото законодателство, без да се позовават на каквото и да било изопачаване, жалбоподателите само оспорват тълкуването на националното право, в частност на дванадесетата допълнителна разпоредба от Кралски декрет 944/2005, направено от Общия съд по-конкретно в точки 100—102 от обжалваното съдебно решение, за да го заменят с алтернативно тълкуване и така да постигнат нова преценка на фактите. Те изобщо не се стремят да докажат, че констатациите на Общия съд явно противоречат на съдържанието на посоченото национално право или че той е придал на последното обхват, какъвто то очевидно няма с оглед на останалите доказателства по делото.

75 При тези обстоятелства доводът на жалбоподателите, изведен от наличието на грешки в преценката на националното право, е недопустим.

76 Освен това, доколкото жалбоподателите твърдят и че въз основа на анализа, който е направил, Общият съд е отрекъл правото на преценка, с което разполагат държавите членки, за да определят УОИИ, следва да се отбележи, че в точка 95 от обжалваното съдебно решение Общият съд е приел именно че държавите членки разполагат с широко право на преценка за това определяне, и оттук — че определянето на тези услуги от държава членка може да бъде поставено под съмнение от Комисията само в случай на явна грешка.

77 В това отношение, както признават впрочем и жалбоподателите, Общият съд се е произнесъл в точка 97 от обжалваното съдебно решение, че упражняваният от него контрол все пак трябва да осигурява зачитането на някои минимални критерии, свързани по-специално с наличието на акт на публичната власт, който възлага на съответните оператори задача за УОИИ, както и с универсалния и задължителен характер на тази задача.

78 Както обаче отбелязва генералният адвокат в точка 136 от заключението си, в точка 110 от обжалваното съдебно решение Общият съд е констатирал, че в нито един момент жалбоподателите не са били в състояние да определят кои задължения за обществена услуга са предвидени в тежест на операторите на мрежи на ЦНТ в испанското законодателство или в споразуменията за експлоатация, нито са представили доказателства в това отношение.

79 При това положение доводът на жалбоподателите, изведен от факта, че Общият съд е изключил по принцип възможността експлоатацията на наземната мрежа да бъде определена като УОИИ, трябва да се отхвърли по същество.

80 Следователно първата част от четвъртото основание трябва да се отхвърли отчасти като недопустима и отчасти по същество.

По втората част

– Доводи на страните

81 Втората част от настоящото основание е изведена от твърдения за незачитане от Общия съд на пределите на явната грешка при анализа му на националното право, което определя разглежданата УОИИ.

82 Жалбоподателите упрекват Общия съд, че е допуснал грешка при прилагане на правото в точка 112 от обжалваното съдебно решение, тъй като само е потвърдил съдържанието на съображение 121 от спорното решение, съгласно което определянето като обществена услуга на експлоатацията на конкретна поддържаща платформа, в случая тази на наземната платформа, е представлявало явна грешка на испанските органи. Общият съд не разгледал въпроса за наличието на явна грешка при определянето на разглежданата УОИИ и се ограничил до констатацията, че не е налице ясно и точно определяне на същата УОИИ.

83 Според жалбоподателите по този начин Общият съд не е съобразил, че правото на преценка на държавите членки им позволява да изберат конкретен начин за предоставяне на УОИИ, какъвто в случая е предоставянето чрез наземна платформа. В това отношение жалбоподателите посочват противоречие с точка 78 от решение от 26 ноември 2015 г., Comunidad Autónoma del País Vasco и Itelazpi/Комисия (T-462/13, EU:T:2015:902), в която Общият съд е приел, че в съображение 121 от спорното решение Комисията неправилно е констатирала наличието на явна грешка, допусната от испанските органи при определянето на разглежданата УОИИ. Така жалбоподателите поддържат, че при наличие на неефективност на съответния пазар в съответната зона, на общ интерес и на предвидена в приложимото национално право цел за универсалност определянето на тази услуга съдържа съществените елементи за определянето ѝ като УОИИ.

84 Комисията и SES Astra считат, че настоящата част от основанието е недопустима.

– Съображения на Съда

85 С втората част от четвъртото основание жалбоподателите оспорват по същество точка 112 от обжалваното съдебно решение, в която Общият съд е констатирал, че от съображение 121 от спорното решение е видно, че определянето на експлоатацията на наземната платформа като обществена услуга представлява явна грешка на испанските органи.

86 Необходимо е да се отбележи, че настоящата част от основанието съставлява нов довод, който не е бил представен пред Общия съд за преценка и който поради това е недопустим в производството по обжалване пред Съда.

87 Всъщност от точка 112 от обжалваното съдебно решение е видно, че жалбоподателите не са оспорили съображение 121 от спорното решение.

88 Впрочем съгласно постоянната практика на Съда в производството по обжалване пред него правомощията му се свеждат до преценка на правното решение, дадено във връзка с изложените в първоинстанционното производство основания (определение от 16 февруари 2017 г., Monster Energy/EUIPO, C-502/16 P, непубликувано, EU:C:2017:139, т. 5 и цитираната съдебна практика).

89 Ето защо доводът, изтъкнат в подкрепа на настоящата част от основанието, следва да се отхвърли като недопустим.

По третата част

– Доводи на страните

90 Третата част от настоящото основание е изведена от грешка при прилагане на правото, тъй като Общият съд изопачил разпоредба на националното право, съдържаща се по-конкретно в циркулярно писмо 1/2010 на комисията, отговаряща за пазара на испанските далекосъобщения, което представлявало акт, свързан с преценката на естеството на разглежданата услуга.

91 Жалбоподателите упрекват Общия съд, че в точка 109 от обжалваното съдебно решение е отхвърлил довода им, изведен от циркулярно писмо 1/2010, с мотива че то не е било представено пред него. От това произтичало несъответствие с другите мотиви в този точка, отнасящи се до въпроса за тълкуването на националното право и до процедурните правила на Съда, което водело до нарушение на правото им на защита. Жалбоподателите поддържат, че Общият съд е взел решение за извършването на процесуално-организационно действие, за да може Комисията да представи някои актове от националното право, сред които не се съдържало това циркулярно писмо. Те поддържат, че съдържанието и обвързващият характер на последното не са оспорени от страните по делото. Накрая, обстоятелството, че услугата по поддръжка за разпространението на ЦНТ е изключена от приложното поле на циркулярно писмо 1/2010, предполагало, че тази услуга трябва да се счита за обществена.

92 Комисията счита, че доколкото жалбоподателите признават, че определянето на разглежданата услуга като обществена не е възпроизведено в циркулярно писмо 1/2010, не е ясно как би могло да бъде относимо твърдяното изопачаване на националното право. Освен това жалбоподателите не посочвали в какво се състои това изопачаване. Във всички случаи Общият съд изобщо не допуснал грешка при прилагането на правото в точка 109 от обжалваното съдебно решение.

93 SES Astra счита, че тази част от основанието е недопустима, тъй като жалбоподателите не посочват по какъв начин прилагането на циркулярно писмо 1/2010 е относимо към отмяната на обжалваното съдебно решение.

– Съображения на Съда

94 С третата част от основанието жалбоподателите по същество упрекват Общия съд за това, че неправилно е отхвърлил довода им относно циркулярно писмо 1/2010, с мотива че то не е било представено пред него, въпреки че Общият съд е могъл да поиска представянето на посоченото циркулярно писмо.

95 Тази част от основанието е неотносима. Всъщност от точка 109 от обжалваното съдебно решение е видно, че Общият съд не просто е отхвърлил довода на жалбоподателите, изведен от циркулярно писмо 1/2010, с мотива че то не е било представено пред него, но и е констатирал при условията на евентуалност, че този довод не доказва, че услугата за експлоатация на

наземна мрежа е била определена като обществена услуга по смисъла на решение от 24 юли 2003 г., Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415). Впрочем жалбоподателите не изтъкват нито един конкретен довод, с който да оспорят тази констатация.

96 Тъй като третото основание е уважено, въз основа на него следва да се отмени обжалваното съдебно решение.

По жалбата пред Общия съд

97 В съответствие с член 61, първа алинея, второ изречение от Статута на Съда на Европейския съюз, ако жалбата е основателна, Съдът може, в случай че отмени решението на Общия съд, да постанови окончателно решение по делото, когато фазата на производството позволява това. Настоящият случай е такъв.

98 Във връзка с това е достатъчно да се отбележи, че предвид мотивите, изложени в точки 60—62 от настоящото решение, спорното решение трябва да се отмени поради наличието на съществено процесуално нарушение.

По съдебните разноски

99 В съответствие с член 184, параграф 2 от Процедурния правилник на Съда, когато жалбата е основателна и Съдът се произнася окончателно по спора, той се произнася по съдебните разноски. Съгласно член 138, параграф 1 от същия правилник, приложим към производството по обжалване по силата на член 184, параграф 1 от същия, загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане.

100 Тъй като жалбата на жалбоподателите е уважена и спорното решение се отменя, в съответствие с искането на жалбоподателите Комисията следва да бъде осъдена да понесе, наред с направените от нея съдебни разноски, и тези, които жалбоподателите са направили по настоящото производство и в първоинстанционното производство.

101 Съгласно член 140, параграф 3 от Процедурния правилник на Съда, в качеството си на встъпила страна SES Astra понася съдебните разноски, направени от него съответно пред Общия съд и пред Съда.

По изложените съображения Съдът (четвърти състав) реши:

1) **Отменя решение на Общия съд на Европейския съюз от 26 ноември 2015 г., Comunidad Autónoma de Galicia и Retegal/Комисия (T-463/13 и T-464/13, непубликувано, EU:T:2015:901).**

2) **Отменя Решение 2014/489/ЕС на Комисията от 19 юни 2013 г. относно държавна помощ SA.28599 (C 23/10 (ex NN 36/10, ex CP 163/09), приведена в действие от Кралство Испания за въвеждане на цифрова наземна телевизия в отдалечени и слабо урбанизирани райони (извън Кастилия Ла Манча).**

3) **Европейската комисия понася съдебните разноски, които Comunidad Autónoma de Galicia (Автономна област Галисия, Испания) и Redes de Telecomunicación Galegas Retegal SA (Retegal) са направили по настоящото и в първоинстанционното производство.**

4) **SES Astra SA понася направените от него съдебни разноски.**

Подписи